

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2020. JÚNIUS

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

2020. június végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 44 593 fő álláskeresőt tartottak nyilván, számuk 25,7%-kal (9,1 ezer fővel) haladta meg az egy évvel korábbit. Az emelkedés az egészségügyi járvány miatt hozott kényszerű gazdasági intézkedések hatásával áll összefüggésben. Az előző hónaphoz képest mérhető 0,8%-os (358 fős) emelkedés azt jelzi, hogy lényegesen lassult az álláskeresők számának növekedése. A járvány foglalkoztatást csökkentő hatása a megyében mérsékeltebben jelentkezett, mint az ország fejlettebb térségeiben, amit a közfoglalkoztatás tovább tompított. Ezzel összefüggésben a megyében nyilvántartott álláskeresők számának országosból való részesedése az utóbbi hónapokban számottevően csökkent, június végén 11,9%-ot tett ki, jóval kevesebbet, mint egy éve (14,3%).

A havi növekedés döntően a megyeszékhely térségében ment végbe, a járások felében stagnált vagy csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. Ezek az eltérések azonban továbbra is csak kisebb módosulást okoztak az álláskeresők számának megyén belüli eloszlásában. A június végi adatok szerint minden negyedik álláskereső a miskolci járásban élt (11,3 ezer fő, 25,4%), de jelentős a két másik nagyobb népességű járásban, az ózdi (4,8 ezer fő, 10,7%) és a kazincbarcikai (4,4 ezer fő, 9,9%) járásban nyilvántartottak részaránya is.

A június végén nyilvántartott álláskeresők között 22,9 ezer férfi (51,3%) és 21,7 ezer nő (48,7%) szerepelt, az egy évvel korábbihoz képest a férfiak száma nagyobb arányban emelkedett, mint a nőké (+28,8%, illetve +22,5%).

Májushoz képest is az átlagosnál jobban nőtt a férfiak, a közép- és felsőfokú iskolát végzettek, valamint – a tanév befejeztével álláskeresői céllal regisztrált - fiatalok száma az álláskeresők között. Az álláskeresők egyik meghatározó csoportját az alacsony végzettségűek alkotják, számuk június végén 20,4 ezer főt (arányuk 45,8%-ot) tett ki, közülük 3,5 ezren (7,8%) az általános iskola nyolc osztályánál kevesebbet végeztek. A járvány munkaerőpiaci hatásaként június végére a középfokú végzettséggel rendelkezők száma 22,6 ezerre nőtt (50,6%), a diplomásoké pedig 1,6 ezer főre (3,6%) emelkedett. A középfokú végzettséggel rendelkezők nagyobb csoportja szakmunkásképzőben vagy szakiskolában szerzett szakmai végzettséget (26,2%), a többiek szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi (egy részük technikumi) szakképesítéssel rendelkezett (15,3%), illetve gimnáziumban érettségizett (9,1%).

Az álláskeresők több mint fele korábbi munkaviszonya vagy szociális rászorultsága címén pénzügyi ellátásra, támogatásra volt jogosult. 2020. június végén 10 ezer fő (22,4%) álláskeresői ellátásban, 14,8 ezer fő (33,2%) pedig szociális jellegű foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. A hó végi zárónapon az álláskeresők 44,5%-a egyik jogcímen sem volt jogosult pénzügyi ellátásra.

A június végén nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 15,7% volt – 3,3 százalékponttal több, mint egy éve -, az országos mutató ennél mérsékeltebb ütemben 8,1%-ra emelkedett. Megyén belül hosszú évek óta a legalacsonyabb arány - júniusban 11% ill. 12% körüli – sok éve változatlanul a megyeszékhely térségében és a tiszai járásban jellemző, de hosszabb ideje a megyei átlag alatt vagy a közelében alakul még több járásban is, pl. a sárospataki és a mezőkövesdi járásban.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2020. június végén a 16 járási hivatal nyilvántartásában összesen 4 244 fő pályakezdő szerepelt, arányuk 9,5%-ot tett ki a nyilvántartott álláskeresőök között - továbbra is jóval többet, mint országosan (6,9%) -, országosból való részesedésük pedig az összlétszáménál magasabb, 16,3% volt.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a legnagyobb népességű járások tartották nyilván, így a miskolci járási hivatal közel 900 főt, az ózdi, a kazincbarcikai és a szerencsi járásban 380 – 440 fiatal, de több (pl. encsi, edelényi) járásban is 280-300 fő közötti volt a számuk. Az elmúlt havi csökkenést követően ismét nőtt a számuk, megfelelően a tanévzárast követő sokéves trendnek. A pályakezdő álláskeresőök június végi létszáma 6,9%-kal (273 fővel) haladta meg az előző havit, és 8,8%-kal (342 fővel) az egy évvel korábbit is. A megyei növekedés üteme mérsékeltebb volt, mint országosan.

Ebben a hónapban a középfokú végzettséggel jelentkező fiatalok száma jóval nagyobb volt, mint másoké, így a hónap végén ez a csoport alkotta a pályakezdő álláskeresőök többségét, 52%-át. Köztük a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek részesedése június végén 16,2% volt, kevesebb, mint fele azokénak, akik középiskolai szakképzettséggel és/vagy érettségivel rendelkeznek (35,8%). Ez utóbbiak többsége szakközépiskolát, szakgimnáziumot, technikumot végzett (22,2%), kisebb csoportjuk gimnáziumban érettségizett (13,6%). Az alacsony iskolai végzettségű fiatalok aránya magas a pályakezdők között is (45,6%), s köztük is mintegy 270 fiatal (6,3%) a 8. osztály előtt abbahagyta a tanulást. Kevés a pályakezdők között is a diplomás álláskereső, nem éri el a száz főt sem (2,3%).

A tartósan, egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma éveken át csökkent, az előző év tavaszától viszont lassú növekedés tapasztalható. Június végén 12,3 ezer fő minősült tartósan álláskeresőnek a megyében, 20,8%-kal (2,1 ezer fővel) több, mint egy éve.

A megyében regisztrált álláskeresők között a legalább 50 éves korosztály (13,8 ezer fő) részesedése 31%-ot, a 25 év alatti fiatalok száma 7,4 ezer főt, arányuk 16,6%-ot tett ki. Az előbbi csoport létszáma 22,4%-kal (2,5 ezer fővel) haladta meg az egy évvel korábbit, a fiataloké ennél valamivel kisebb mértékben emelkedett (20,9%-kal, 1,3 ezer fővel).

Jelentős létszámot képviselnek az álláskeresők között azok, akik sem iskolarendszerű, sem OKJ-s tanfolyami képzés során nem szereztek szakképzettséget. A hónap végén 15,9 ezer személy volt ilyen értelemben szakképzetlen a megyei álláskeresők között, 2,3 ezer fővel (16,5%-kal) több, mint egy éve. Az álláskeresők összes létszámán belüli arányuk 35,8%, nagyobb, mint országosan (30,7%).

BELÉPÉSI FORGALOM

2020. június folyamán 5,5 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba megyénk járási hivatalai, az első alkalommal regisztráltak aránya mindössze 8,4%-ot (463 főt) tett ki, a túlnyomó többség már volt korábban is regisztrált álláskereső (5 ezer fő, 91,6%). A belépők havi létszáma több mint 800 fővel (17,3%-kal) haladta meg az egy évvel korábbit. Az előző hónaphoz képest is hasonló mértékben nőtt a beáramlás, de míg a pályakezdőként jelentkezők száma megkétszereződött, addig a nem pályakezdőké alig 6%-kal emelkedett. Ez utóbbiakat tekintve a kereskedelem, a szállítás és az adminisztratív szolgáltatások körében működő munkahelyről kikerültek száma csökkent az előző hónaphoz képest, az egyéb tevékenységi területekről érkezőké viszont enyhén emelkedett.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

2020. június folyamán a megyei munkaadók összesen több mint 4,1 ezer fő foglalkoztatására alkalmas üres állást jelentettek be a járási hivatalokban, amelynek közel harmada (1,3 ezer) az elsődleges munkaerőpiacon, kétharmada (2,8 ezer) a közfoglalkoztatási programokban állt rendelkezésre.

A bejelentett összes üres állás 86%-a támogatással jött létre, 14%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással több mint 3,5 ezer fő közvetítését kérték a munkáltatók, közülük mintegy 750 álláskeresőt bértámogatással elsődleges munkaerőpiaci állás betöltéséhez kerestek, 2,8 ezer főre pedig a közfoglalkoztatásban volt igény. Támogatás nélkül 590 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést a megyei elsődleges munkaerőpiac munkaadói.

A legtöbb új munkaerőigényt a miskolci (1,1 ezer állás, 26%), és a gönci (785 állás, 19%), továbbá a tiszaujvárosi (360 állás, 9%) járásban működő munkaadók jelezték. Ezen kívül további négy kistérségben (pl. kazincbarcikai, cigándi) jelentettek még be viszonylag sok, 230-270 üres állást, melyek többnyire a közfoglalkoztatási programokban álltak rendelkezésre. Ez utóbbi állások részaránya a járások zömében meghaladta a 60%-ot. Az elsődleges munkaerőpiacról érkezett ajánlatok részesedése kiemelkedően nagy, 80% volt a tiszaujvárosi és a mezőkövesdi járásban, de számottevő arányt (43-58%) képviseltek a sátorlajújhelyi, a sárospataki és a tokaji járásban is.

A havi elsődleges munkaerőpiaci kereslet (1,3 ezer állás) jelentős része a miskolci (31%) és a tiszaujvárosi (22%) járásban állt rendelkezésre, de a kazincbarcikai (7%) és a szerencsi (6%) járásban is közel száz főt kerestek a helyi vállalkozások. Rendszerint ezekhez az állásajánlatokhoz is támogatási kérelem társult, az ilyen állások részaránya járásonként jellemzően 65-90% között alakult.

A nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás 34%-a építőipari, 14%-a kereskedelmi cégek munkaerőigénye volt, további 12-12%-át feldolgozóipari és vendéglátással foglalkozó vállalkozások jelentették be. Éves összevetésben az építőipari és a vendéglátásban nyitott pozíciók körében jelentkezett többletigény, egyéb területekről rendszerint kevesebb üres állást jelentettek be a hónap folyamán, mint 12 hónappal korábban. Az előző hónaphoz képest csaknem 14%-kal nőtt a kereslet, a növekmény nagy részét szintén az építőipari és a vendéglátásban felmerülő igények emelkedése tette ki.

Az elsődleges munkaerőpiaci állások felére szakképzetlen dolgozók felvételét tervezték a munkáltatók. A szakképzett álláskeresőkre iránti havi kereslet 670 állás (50%) betöltésére irányult, egy-egy szakirányban többnyire 1-3 főt kerestek a megyében. Ennél nagyobb, 30-70 fős igény csak vezeték- és csőhálózati szerelő, hegesztő, bolti eladó, pincér, pultos és kőműves munkakörök betöltésére irányult, továbbá 10-30 fős közvetítési igény jelentkezett még villanyszerelők, festő-mázolók, burkolók, ácsok, lakatosok, tehergépkocsi-vezetők, gépjármű-szerelők, valamint fogorvosok és irodai adminisztrátorok, könyvelők, szállodai recepcióskok iránt.

A közfoglalkoztatás területére kért több mint 2,8 ezer álláskeresőnek jellemzően segéd- vagy betanított munkát kínáltak a közfoglalkoztatók, alig 70 (2,5%) helyre vártak szakképzett álláskeresőt. Ezeknek az igényeknek a nagy többsége, ahogy eddig, gyakorlatilag négy-öt féle szaktudással rendelkező álláskeresőkre irányult: mezőgazdasági gépszerelői, munka- és termelés-szervező, irodai ügyviteli feladatokhoz értő, valamint különféle építési szakmákban, továbbá szociális segítő területen képzett munkavállalók alkalmazására.

CSOPORTOS LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSEK ALAKULÁSA

2020. júniusban egyetlen munkaadó sem jelentett be csoportos létszámcsökkentésre irányuló döntést a megyében. 2020 januárjától összesen 5 - a kereskedelem, fémmegmunkálás, villamos berendezés gyártása, vagyongazdálkodás, illetve számítógépes programozás területén működő - foglalkoztató döntött csoportos létszámcsökkentésről a megyében, melyek révén összesen 1251 munkavállaló állása kerül(t) megszüntetésre. Az állások többségét telephely bezárása miatt az ózdi, kisebb részét a miskolci járásban számolják fel.

MUNKAHELYVÉDELMI ÉS MUNKAHELYBŐVÍTŐ BÉRTÁMOGATÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉNEK ALAKULÁSA

Az új típusú koronavírus járvány okozta foglalkoztatási, szociális hátrányok mérséklése érdekében létrehozott, 2020. április, illetve május közepétől igényelhető támogatások közül június végéig a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása iránt 562 munkaadó 8 799 munkavállalóját érintően, a kutatás-fejlesztés-innovációs munkakörben foglalkoztatott magasan képzett szakemberek munkájának védelme érdekében 25 vállalkozás 778 főt érintően nyújtott be támogatási kérelmet a megyében. Az esetek többségében a támogatást 3 hónapos időtartamra állapították meg az érintettek számára. Az új munkahelyek létrehozása esetén igénybe vehető, 6 hónapon át biztosított bérköltség támogatásra a hónap végéig 834 munkaadó nyújtott be kérelmet, ezek révén 1 546 álláskereső foglalkoztatását szolgáló új munkahelyek kialakítására kerülhet sor a megyében.

Miskolc, 2020. július 20.